

ODBORNÁ KONFERENCE ČESKÉ ASOCIACE ERGOTERAPEUTŮ

„Rodina a neformální pečující.“

RECENZOVANÝ SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ

7. 10. 2022

Místo konání: Konferenční centrum GreenPoint

(Dvouletky 529/42, Praha 10, 100 00)

Program konference „Rodina a neformální pečující.“

Pátek 7. 10. 2022

- 8:30 - 9:15** **Registrace účastníků konference**
- 9:15 - 11:40** **ODBORNÝ PROGRAM**
- 9:15 - 9:25 **Zahájení konference**
- 9:25 – 9:35 **Garant konference doc. MUDr. Yvona Angerová, Ph.D., MBA**
- 10:00- 10:45 **Mgr. Šárka Palečková:** Důležitost rodinného systému při práci s jednotlivcem
- 10:45- 11:30 **Veronika Vrbská M.Sc.:** Family center approach- zkušenosti z Velké Británie, kazuistická studie
- 11:30- 11:40 **Diskuze**
- 11:40 - 13:00** **Přestávka s občerstvením, setkání skupin, postery**
- 13:00 - 14:30** **ODBORNÝ PROGRAM**
- 13:00 - 13:15 **Mgr. Jana Jelínková:** Křehký senior v péči ergoterapeuta: co je cílem této péče a co naším úkolem?
- 13:15 - 13:30 **Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D.:** Dilema ergoterapeuta v rodině: dcera či zdravotník – ergoterapeut?
- 13:30 - 14:15 **Mgr. Martina Chmelová, Mgr. Veronika Kocourová, MBA:** Výhody práce v tandemu ergoterapeut – psychoterapeut v neformální péči
- 14:15- 14:30 **Diskuze**
- 14:30 - 14:50** **Přestávka na kávu, postery**

- 14:50 - 16:20 **ODBORNÝ PROGRAM**
- 14:50 - 15:05 **Mgr. Radka Beranová, Dis., Mgr. Petra Pecharová:**
Příprava na samostatný život u dospívajícího s mozkovou obrnou
- 15:05- 15:20 **Mgr. Kamila Veselá Eliášová, Bc. Simona Homolková, Klára Fůsková:**
V roli neformálního pečovatele v Praze s důrazem na klíčovou aktivitu-
ergoterapie
- 15:20- 15:35 **Bc. Iva Hradilová:** Plánované rodičovství lidí po poškození míchy
- role ergoterapeuta
- 15:35- 15:50 **Mgr. Klára Pragerová, Bc. Anna Rubínová:** Pestrá ergoterapie
v péči neformálních pečujících
- 15:50- 16:05 **Bc. Veronika Čábelková:** Ergoterapie v terénu u osob po poranění mozku
- 16:05- 16:20 **Diskuze**
- 16:20- 16:40 Přestávka na kávu**
- 16:40- 17:40 ODBORNÝ PROGRAM**
- 16:40- 16:55 Otto Bock ČR s.r.o.- Mgr. Petra Poková:** EXOPULSE Mollie Suit – první
neuromodulační oblek
- 16:55- 17:05 **Mgr. Marika Hrušová:** Závěs pro (ne)paretickou horní končetinu
- 17:05- 17:15 **Mgr., Bc. Klára Šimová:** Vzácná onemocnění– nejen ergoterapeutická výzva
- Studentská sekce**
- 17:15- 17:20 **Bc. Lenka Ondrašíková, Mgr., Bc. Tereza Kopecká:** Resilience
u výkonnostních sportovců z pohledu ergoterapeuta
- 17:20- 17:25 **Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Klára Šťastná:** SPOT Prague
– smysluplné zapojení do studentských aktivit
- 17:25- 17:40 Diskuze**
- 17:40- 17:50 Ukončení konference/ předání certifikátů**
- 18:30- 21:00 Společenské setkání**

Postery

Mgr. Šárka Jelínková, Bc. Iva Hradilová: Sexualita SCI – výsledky dotazníkového šetření

Mgr. Kateřina Rybářová, Mgr. Bc. Jitka Sýkorová, Mgr. Marianna Vavříková, Bc. Olga Nováková M.Sc., Bc. Zuzana Rodová, M.Sc., Bc. Aneta Křivánková, Bc. Mária Krivošíková, M.Sc., Mgr. Daniela Čmielová, Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Lucie Markovcová, doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D.: Vznik nových českých rozšířených manuálů pro standardizované testy hodnotící funkci horních končetin

Recenzovaný sborník příspěvků z konference České asociace ergoterapeutů

Kolektiv autorů

Příspěvky byly předneseny na **odborné konferenci České asociace ergoterapeutů**

Sborník příspěvků uspořádala: Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.

Grafická úprava: Bc. Olga Nováková, M.Sc., Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.

Vydavatel: Česká asociace ergoterapeutů, Albertov 2049/7, 128 00 Praha 2,
www.ergoterapie.cz, info@ergoterapie.org

Publikace neprošla jazykovou a redakční úpravou, ani autorskými korekturami. Organizační výbor a vydavatel nenesou odpovědnost za údaje a názory autorů jednotlivých příspěvků. Sazba byla provedena ze zaslaných dokumentů dodaných autory jednotlivých příspěvků. Autoři příspěvků souhlasí s umístěním sborníku v Národním úložišti šedé literatury Národní technické knihovny.

Organizační výbor konference:

Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D., Bc. Zuzana Rodová, M.Sc., Mgr. Klára Šťastná, Bc. Anna Rubínová, Bc., Mgr. Anna Rejtarová, Mgr. Tereza Kopecká, Mgr. Petra Horsáková, Bc. Olga Nováková, M.Sc.

Vydání 1., Praha, 10/2022

© Česká asociace ergoterapeutů, 2022

ISBN 978-80-907920-0-5

Obsah

Příspěvky ve sborníku řazený dle jejich zařazení do programu konference:

Křehký senior v péči ergoterapeuta: co je cílem této péče a co naším úkolem?

- Mgr. Jana Jelínková.....8

Dilema ergoterapeuta v rodině: dcera či zdravotník- ergoterapeut?

- Mgr. Kateřina Svěcená, PhD10

Výhody práce v tandemu ergoterapeut – psychoterapeut v neformální péči

- Mgr. Martina Chmelová, Mgr. Veronika Kocourová, MBA.....11

Příprava na samostatný život u dospívajícího s mozkovou obrnou

Mgr. Radka Beranová, Dis., Mgr. Petra Pecharová.....12

V roli neformálního pečovatele v Praze s důrazem na klíčovou aktivitu- ergoterapie

- Mgr. Kamila Veselá Eliášová, Bc. Simona Homolková, Klára Fůsková.....13

Plánované rodičovství lidí po poškození míchy – role ergoterapeuta

- Bc. Iva Hradilová.....14

Pestrá ergoterapie v péči neformálních pečujících

- Mgr. Klára Pragerová, Bc. Anna Rubínová.....15

Ergoterapie v terénu u osob po poranění mozku

- Bc. Veronika Čábelková.....16

EXOPULSE MOLLII Suit- první neuromodulační oblek, Otto Bock ČR, s.r.o.

- Mgr. Petra Poková.....17

Závěs pro (ne)paretickou horní končetinu

- Mgr. Marika Hrušová.....18

Vzácná onemocnění- nejen ergoterapeutická výzva

- Mgr., Bc. Klára Šimová.....19

Resilience u výkonnostních sportovců z pohledu ergoterapeuta
- Bc. Lenka Ondrašíková, Mgr., Bc. Tereza Kopecká.....20

SPOT Prague- smysluplné zapojení do studentských aktivit
- Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Klára Šťastná.....21

Postery

Mgr. Šárka Jelínková, Bc. Iva Hradilová: **Sexualita SCI**
– **výsledky dotazníkového šetření**.....22

Mgr. Kateřina Rybářová, Mgr. Bc. Jitka Sýkorová, Mgr. Marianna Vavříková, Bc. Olga Nováková M.Sc., Bc. Zuzana Rodová, M.Sc., Bc. Aneta Křivánková, Bc. Mária Krivošíková, M.Sc., Mgr. Daniela Čmielová, Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Lucie Markovcová, doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D.: **Vznik nových českých rozšířených manuálů pro standardizované testy hodnotící funkci horních končetin**.....23

Název: Křehký senior v péči ergoterapeuta: co je cílem této péče a co naším úkolem?

Autor: Mgr. Jana Jelínková

Pracoviště: Geriatrické a rehabilitační centrum Kladno, s.r.o.
1. Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Kontakt: jjelinkova74@gmail.com

Klíčová slova: křehký senior, ergoterapie, priority, spolupráce s rodinou

Abstrakt:

Úvod:

Seniorská populace je z hlediska zdravotního stavu heterogenní. Vyznačuje se vyšší celkovou morbiditou, především výskytem chronických a degenerativních onemocnění, ale i vyšší incidencí akutních zhoršení a dekompenzací. Podle epidemiologických studií trpí téměř 90 % osob starších 75 let jednou či více chronickými chorobami, které jsou doprovázeny celkovou křehkostí seniorů (Čevela, 2014). Syndrom křehkosti je charakterizován významnou redukcí funkčních rezerv, kompenzačních a adaptačních mechanismů, a zvýšenou vulnerabilitou seniora vůči stresorům (Holmerová, 2014). Klinickým projevem syndromu křehkosti je nízká úroveň potenciálu zdraví (z hlediska zdatnosti, odolnosti, adaptability), která se negativně promítá do subjektivního vnímání duševní pohody, naplňování sociálních rolí, výkonu ADL a zasahuje tak do všech úrovní kvality života jedince, včetně jeho svébytnosti (Kalvach in Čevela, 2014).

Metody/ výsledky:

Příspěvek bude zaměřen na zacílení ergoterapeutické intervence u hospitalizovaných pacientů, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu a funkčnímu stavu vykazují kritéria pro syndrom křehkosti. Na základě klinické zkušenosti bude nastíněn management tohoto syndromu a možnosti spolupráce s rodinou v průběhu hospitalizace.

Závěr:

Vzhledem k nárůstu počtu seniorů v populaci, u kterých se projeví funkční omezení a potřeba asistence druhé osoby především v oblasti ADL, je úkolem ergoterapie objasňovat naše možnosti a účelné strategie, které pomohou zachovat dosažitelný potenciál zdraví a osobní úroveň zdatnosti i osobám chronicky nemocným a křehkým. Co je ale zřejmé, že bez pomoci neformálních pečovatelských týmů to nebude možné. Rozsah péče ze strany rodinných příslušníků je jednou z nejdůležitějších strategií, která do budoucna měří udržitelnost zdravotně-sociální péče u seniorů (Huber, 2013). Z tohoto důvodu je i pro obor ergoterapie nezbytné rozvíjet své poradenské kompetence a diskutovat, jak neformální pečující podpořit.

Citovaná literatura:

- ČEVELA, R. a kol. Sociální gerontologie. Východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří. Praha: Grada, 2014. ISBN: 978-80-247-4544-2
- HOLMEROVÁ, I. a kol. Dlouhodobá péče, geriatrické aspekty a kvalita. Praha: Grada, 2014. ISBN: 978-80-247-5439-0
- HUBER, M. A vision for healthy aging in Europe: The WHO strategy and action plan. [online] The European Magazine for Sexual and Reproductive Health. [online] 2013, 77,4-7. [cit. 2020-06-17]. ISSN: 1014-8485. DOI: 0010/183448. Dostupné z: https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0010/183448/Entre-Nous-77-Eng.pdf

Název: Dilema ergoterapeuta v rodině: dcera či zdravotník – ergoterapeut?

Autor: Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D.
Pracoviště: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze, Fakulta zdravotnických studií
Západočeské Univerzity v Plzni
Kontakt: katerina.svecena.lf1@seznam.cz
Klíčová slova: Rodina a rodinní příslušníci, Ergoterapie, Udržení hranic terapie, Podpora rodiny, Péče o rodinu, Cévní mozková příhoda

Abstrakt:

Úvod

Rodina je v životě pacienta nesmírně důležitým prvkem, který dává pacientovi podporu, zázemí, jistotu a někdy i motivaci pro zlepšení svého stavu. Každý odborník potvrzuje důležitost podpory rodiny v životě klienta, ale také důležitost podpory samotných rodinných příslušníků ve složité situaci, kterou prožívají ve zlomovém období klienta, který je po nemoci či úrazu. Jak je to ovšem v praxi? Pracuje ergoterapeut s rodinnými příslušníky našich klientů? A co když se rodinným příslušníkem pacienta stává sám terapeut? Zůstává i v této situaci více ergoterapeutem či rodinným příslušníkem?

Použité metody

Příspěvek ukazuje na silná a slabá místa v systému podpory zdravotních a sociálních služeb v rámci rehabilitace, na důležitost podpory rodinných příslušníků a blízkých osob klienta a zároveň ukazuje situaci, kdy se terapeut sám stává rodinným příslušníkem klienta. Příspěvek využívá narativního přístupu k představení této problematiky. Na závěr příspěvku bude uvedena kasuistika pacientky po cévní mozkové příhodě z roku 2016, matky ergoterapeutky.

Výsledky

Výsledky příspěvku ukazují na potřebu udržení hranic v rámci terapie, a to i ve vlastní rodině terapeuta. Příspěvek dále ukazuje změnu myšlení a přístupu ergoterapeuta v praxi rodinného příslušníka před a po onemocnění cévní mozkovou příhodou matky terapeutky.

Závěr

Závěrem příspěvek poukazuje na důležitost péči o rodinu, rodinné příslušníky pacienta a zároveň na ukázky praxe, kdy tato důležitost je vyzdvihována pouze na teoretické úrovni, v praxi však tento faktor často není zastoupen.

Dedikace grantové podpory: Bez grantové podpory

Název: Výhody práce v tandemu ergoterapeut – psychoterapeut v neformální péči

Autor: Mgr. Martina Chmelová, Mgr. Veronika Kocourová, MBA;

Pracoviště: Alfa Human Service, z.s., PedF UK

Kontakt: martina.chmelova@alfabet.cz, veronika.kocourova@alfabet.cz

Klíčová slova: neformální péče; ergoterapie; psychoterapie; neformální pečující; sdílená péče; rodina se členem se zdravotním postižením/oslabením/speciálními potřebami/disabilitou

Abstrakt:

Za neformální péči můžeme označit takovou péči, kterou svým rodinným příslušníkům, vyžadujícím v důsledku nepříznivého zdravotního či sociálního stavu určitý druh pomoci, poskytují nejčastěji jejich nejbližší. OECD uvádí, že jde o jeden z nejdůležitějších pilířů poskytované dlouhodobé péče vůbec. V České republice je dle dostupných odhadů až milion pečujících, kteří poskytují péči osobě blízké. Vzhledem k současné legislativě a stále nesystémové podpoře je jejich situace neutěšená. Pečující často nevědí, jakým způsobem péči poskytovat, kde získat relevantní informace, jak s nimi nakládat. Rodinní příslušníci musí koordinovat péči s péčí o další členy rodiny, domácnost, své zaměstnání a vlastní volný čas. Spolupráce ergoterapeuta a psychoterapeuta se v naší dlouholeté praxi Alfa H.S. ukazuje být efektivním způsobem v podpoře neformálních pečujících, kteří jsou svou pečovatelskou situací zasaženi, otřeseni a mnohdy jsou nuceni změnit svůj dosavadní život a podřídit jej péči. Ergoterapeut pomáhá pečujícím s nácvikem přesunů, doporučuje vhodné pomůcky, úpravy domácího prostředí atd. Psychoterapeut kotví pečujícího v psychické stabilitě. Pomáhá mu situaci pochopit a zpracovat. Psychoterapeut vysvětluje PROČ, ergoterapeut ukazuje JAK. Psychicky stabilní a edukovaný pečující může poskytnout člověku s disabilitou kvalitní péči. Ukazuje se, že podpora pečujících je srovnatelně důležitá s podporou samotných pečovaných. Způsob a míra poskytované neformální péče ve výsledku významně ovlivňuje kvalitu života lidí s disabilitou.

Název: Příprava na samostatný život u dospívajícího s mozkovou obrnou

Autor: Mgr. Radka Beranová, Dis., Mgr. Petra Pecharová

Pracoviště: Katedra ergoterapie, Fakulta zdravotnických studií, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně

Klíčová slova: ergoterapie, mozková obrna, rodina

Abstrakt:

Úvod:

Díky paliativnímu a sociálnímu úspěchu pediatrie v minulých desetiletích se zvyšuje i délka dožití pacientů s MO, tento fakt má za následek zvyšující se počet dospělých pacientů s následky onemocnění z dětství.

Metodika:

Představení případové studie dospívajícího klienta s mozkovou obrnou formou kazuistiky.

Terapeutický postup:

Zapojení klienta do ergoterapeutických intervencí se zaměřením na bazální a instrumentální denní činnosti, samotná očekávání klienta a snížení závislosti na své rodině.

Výsledky:

Mozková obrna ovlivňuje život nejen postiženému jedinci, ale také jeho rodině. Tato diagnóza je trvalá a jedinec se s jejími následky a projevy potýká celý život. Většina rodičů si uvědomuje důležitost soběstačnosti a nezávislosti svých dětí, jak z hlediska dětí samotných, tak i rodičů. Zároveň jsou často postaveni do rolí neformálních pečujících s nedostatkem informací.

Závěr:

Bohužel systematická péče o pacienty s mozkovou obrnou v dospělosti u nás dosud neexistuje. Vzhledem k četnosti faktorů ovlivňujících průběh života a dožití se stáří u těchto pacientů je nezbytná péče multidisciplinární, která je zpravidla nedostatečná, a kterou často supluje neformální pečující. Dospělí pacienti s MO mohou čelit nepříjemným sociálním problémům včetně chudoby, izolace a závislosti na své rodině.

Název: V roli neformálního pečovatele v Praze s důrazem na klíčovou aktivitu – ergoterapie

Autor: Mgr. Kamila Veselá Eliášová, Bc. Simona Homolková, Klára Fůsková

Pracoviště: Komunikujeme o.p.s.

Kontakt: vesela@komunikujeme.eu, homolkova@komunikujeme.eu

Klíčová slova: ergoterapie, mozková obrna, rodina

Abstrakt:

Příspěvek stručně představí projekt zaměřený na cílovou skupinu osob, kteří neformálně pečují. Projekt s názvem V roli neformálního pečovatele v Praze je realizován organizací Komunikujeme o.p.s. od roku 2021 a jeho ukončení je plánováno na konec roku 2022.

Klíčové aktivity projektu vychází z toho, že péče představuje významné břemeno převyšující rámec běžné pomoci v rodině. Soukromý, rodinný i pracovní život pečovatele prochází velkými změnami. Pečovatelé nemají dostatek času pro sebe, jsou často psychicky vyčerpaní, často dochází ke zhoršení finanční situace a omezení společenského života, které může vést až k sociální izolaci. I přesto lze v péči nalézt pozitivní hodnotu. Pečovatelé tak mohou se svými blízkými trávit čas, zajistit jim domácí pohodlí a důstojnou péči. S touto problematikou se osobně setkali i někteří pracovníci našeho týmu. Podněty od kolegů nás vedli věnovat se této cílové skupině komplexněji a odborněji. Všechny aktivity proto vycházejí z potřeb pečujících osob a jsou naplňovány prostřednictvím jedné či kombinací několika podpor projektu.

Cílem příspěvku je představení klíčových aktivit projektu, které se vzájemně prolínají a doplňují, a to s důrazem na podporu ze strany ergoterapeuta. Ten se stává společně s psychoterapeutem významnou podporou pro poskytnutí intervence nejen v zázemí organizace, ale i v domácím prostředí rodiny.

Součástí příspěvku je výstup neformálně pečující, která poskytne konkrétní informace o podpoře v různých aktivitách projektu a popíše nejčastější problémy, se kterými se neformální pečovatelé v systému zdravotní a sociální péče nejčastěji setkávají.

Název: Plánované rodičovství lidí po poškození míchy – role ergoterapeuta

Autor: Bc. Iva Hradilová

Pracoviště: Centrum Paraple

Abstrakt:

Být rodičem je neuvěřitelná výzva plná smysluplných aktivit s živoucím výsledkem. Také je to jedna ze základních životních rolí, která je nám dána v průběhu života. Role, která otočí život vzhůru nohama a dá mu novou energii a smysl.

Stát se rodičem na vozíku, ale není jednoduché. Život na vozíku sebou přináší spoustu bariér, a to nejen fyzických. To si v Centru Paraple uvědomujeme na tolik, že již několik let vytváříme prostor pro nastávající rodiče a rodiče na vozíku v rámci programu Máma, táta na vozíku. Základem všeho je dobře informovaný klient. O to víc nás těší, že právě profese ergoterapeuta může být tolik nápomocná v odstraňování bariér a průvodcovství budoucích rodičů na vozíku.

V rámci prezentace bych vás ráda seznámila s tím, na co vše je třeba myslet, když se chce člověk na vozíku stát rodičem. Jak připravit ženu na vozíku na těhotenství a mateřství. Jaká úskalí musí řešit muž na vozíku, když se chce stát otcem. To vše samozřejmě z pohledu ergoterapeuta.

Konkrétní okruhy témat se budou týkat změn v oblasti soběstačnosti, managementu asistence a plánování dne, přípravy domácího prostředí a další. V případě ženy také změn v průběhu těhotenství, na které je třeba pružně reagovat.

Součástí prezentace bude i odkaz na edukativní materiál „Máma, táta na vozíku, NO PROBLEM“, který je plný ergoterapeutických rad zahrnujících především problematiku péče o dítě.

Citovaná literatura:

Seriál Žena intimně 3, Magazín Paraple 10/2021, https://magazinparaple.cz/magazin-paraple-rijen-2021/#dearflip-df_201/45/

Název: Pestrá ergoterapie v péči neformálních pečujících

Autor: Mgr. Klára Pragerová, Bc. Anna Rubínová

Pracoviště: Sociální služba, Pestrá, o. p. s.

Kontakt: anna@pestra.cz, klara@pestra.cz, ergoterapie@pestra.cz

Klíčová slova: ergoterapie, neformální pečující, rodina, wellbeing, asistivní technologie, asistenční pes, canisterapie

Abstrakt:

Ergoterapie přistupuje ke klientovi individuálně, holisticky a s respektem. Cílovou skupinou ergoterapeutů jsou osoby v každém věku s různým typem postižení, ale i jejich neformální pečující. Péče o jejich wellbeing prodlužuje dobu, po kterou bude mít rodina sílu a energii o klienta pečovat.

V organizaci Pestrá ergoterapeut poskytuje podporu při výběru vhodných asistivních pomůcek, které dle potřeby zapůjčí do domácího prostředí, edukuje pečujícího v péči o vlastní pohybový aparát i v péči o klienta, předává doporučení pro domácí autoterapii a informace o návazných službách. Zároveň je součástí interprofesního týmu, který tvoří sociální pracovníci a trenérky asistenčních psů. Podílí se na přípravě individuálního plánu klienta s tělesným či kombinovaným postižením, kterému je cvičen asistenční pes. Edukuje rodinu o tom, jak vhodně klienta polohovat ke psu, jak podpořit trénink hrubé i jemné motoriky se psem nebo jak motivovat k aktivitám v péči o psa.

Zapůjčením plážového vozíku maminka na dovolené bezpečně dopraví dospělou dceru s paraplegií do vody. Díky alternativní klávesnici pro osoby se slabozrakostí nepíše e-mail za klientku s DMO její maminka. Prostřednictvím vhodně nastavených cviků s využitím asistenčního psa může maminka snáze motivovat tříletou dceru s rozštěpem páteře v tréninku přesunů a stability. Za pomoci zapůjčeného zvedáku může manželka přesouvat manžela s muskulární dystrofií v době, kdy mají vlastní zvedák na reklamaci. Díky gyroskopické lžici tatínek uspoří energii, protože se jeho dcera s roztroušenou sklerózou sama nají.

Ergoterapeutická intervence vztahující se k asistivním technologiím a zároveň k výcviku asistenčního psa pomáhá nejen zvyšovat soběstačnost klientů, ale efektivně pomáhá také jejich neformálním pečujícím.

Název: Ergoterapie v terénu u osob po poranění mozku

Autor: Bc. Čábelková Veronika

Pracoviště: ERGO Aktiv, centrum neurorehabilitace osob po CMP a jiném získaném poškození mozku

Kontakt: veronika.cabelkova@ergoaktiv.cz

Klíčová slova: ergoterapie, terénní služba, cévní mozková příhoda, kvalita života, aktivizace, individuální přístup, dlouhodobá péče, formální a neformální pečující

Abstrakt:

Cílem přednášky je seznámit s prací ergoterapeuta v terénu. Ukázat jistá specifika práce, důležitosti spolupráce a podpory rodinného příslušníka, i jakých lze dosáhnout úspěchů při dlouhodobé spolupráci.

Pro konkretizaci použiji kazuistiku, která mapuje 3,5roční práci s nyní 64letým mužem. Ten se po CMP a následných komplikací, dostává v zuboženém stavu po 9 měsících domů v době, kdy měl být přeložen na LDN jako neperspektivní pacient pro rehabilitační lůžko. Ve snaze zachránit svého manžela jeho žena zajišťuje doma vše potřebné a na určitou dobu přerušuje svou pracovní kariéru, aby se stala pečovatelkou, zdravotní sestrou, masérkou, specialistkou na dekubity i PEG.

Mé docházení začíná o další rok později, kdy manželka pro své vlastní zdravotní problémy přestává péči zvládat. Původně z jednorázové návštěvy vzniká spolupráce se smlouvou na 3 měsíce, která se protáhla na několik let, a to díky stále se objevujícím novým úspěchům a radostem.

Jedná se o komplikovaný případ člověka po CMP s ne zcela tradičními následky. Ukazuje na nutnost včasné rehabilitace, mezery v systému, těžkosti s pečovatelskými službami, opakovaným odmítnutí pacienta vzít do péče, ale také sílu a odhodlání rodinného příslušníka a jeho důležitost v celé fázi léčby.

Kazuistika též ukazuje, jak se z „ležáka“ bez jediného zájmu, plně závislého na svém okolí, stává znova muž, na kterého se manželka těší, když jde z práce. Muž, který rád vaří, pracuje se dřevem a na zahradě, i když zůstává na vozíku, má bolesti dolních končetin, je závislý na druhé osobě a jeho cesta k uzdravení ještě zdaleka není u konce.

Název: EXOPULSE Mollii Suit – první neuromodulační oblek

Autor: Mgr. Petra Poková

Pracoviště: Otto Bock ČR s.r.o.

Klíčová slova: neuromodulace, reciproční inhibice, transkutánní stimulace

Abstrakt:

Zdravotnický prostředek EXOPULSE Mollii Suit zásadně mění léčbu neurologických stavů. Jedná se o první neuromodulační oblek, který funguje na principu reciproční inhibice. Zajišťuje relaxaci spastických svalů a zároveň umožňuje aktivaci svalů oslabených. Kombinace efektů umožňuje uživatelům prožívat aktivnější a méně bolestivý každodenní život. Jedná se o pomůcku, která se používá k celotělové nízkoenergetické transkutánní elektrické stimulaci. Je určena pro aktivaci svalů, redukci spasticity a chronické bolesti, což jsou příznaky běžné u dětské mozkové obrny, roztroušené sklerózy, mrtvice, poranění míchy a dalších neurologických poruch. Neuromodulační oblek zlepšuje pohyblivost, rovnováhu, krevní oběh a ulevuje od bolesti. Oblek je dostupný pro děti i dospělé. Obsahuje 58 integrovaných elektrod a stimuluje 40 klíčových svalů v celém těle. Na základě vyšetření pacienta je nahrán příslušný program do řídicí jednotky obleku. Doporučuje se použití 1 hodinu obden – efekt terapie přetrvává následujících 48 hodin a může se časem prodlužovat. Vyšetření a volbu příslušného terapeutického programu provádí vyškolený terapeut, který musí být certifikován. EXOPULSE Mollii Suit nabízí zcela nové možnosti terapie pacientů s centrálním poškozením nervového systému.

Název: Závěs pro (ne)paretickou horní končetinu**Autor:** Mgr. Hrušová Marika**Pracoviště:** Rehabilitační klinika Fakultní nemocnice Hradec Králové**Kontakt:** marika.hrusova@fnhk.cz**Klíčová slova:** CMP, paretická HK, sy bolestivého ramene, ortéza**Abstrakt:**

Na Rehabilitační klinice jsme v minulých letech zhotovovali pro pacienty po CMP pomůcku „zavěs“ pro zapolohování paretické horní končetiny a předcházení bolestivého ramene. Zavěs byl svépomocí zhotovován dle individuálních proporcí uživatele z dostupného textilního materiálu. V rámci projektu TAČR GAMA jsme nyní měli možnost vyvíjet univerzálního provedení tak, aby individuální úprava nebyla nutná (např. s využitím suchých zipů, stahovacích přezek atd.) a bylo možné rozšířit využití pomůcky ve smyslu průběžné změny polohy končetiny v rámci závěsu, což zajistí jeho variabilitu používání. Polohovací závěs je určen pro jednoduché zafixování paretické horní končetiny do ideální polohy bez nutnosti zavěšení přes oblast krku. Slouží jako přechodné řešení do stabilizace zdravotního stavu pacienta, kdy lze již pacienta vybavit vhodnou ortézou schválenou revizním lékařem, či na přechodnou dobu, než selepší funkce horní končetiny. Zavěs fixuje loketní kloub a zápěstí postižené horní končetiny do „kapsy“, která vytvoří oporu a zajistí ideální polohu končetiny, tím předchází poškození svalů a kloubů horní končetiny. Zavěs si sám pacient nasadí, zvyšuje tak sebeobsluhu pacienta a kvalitu života v době rekonvalescence. Hlavní využití závěsu je u pacientů po cévní mozkové příhodě, dále u paréz plexus brachialis, periferních paréz a po úrazech horní končetiny, kde je nutné dočasné polohování. Ovlivňuje bolest, otoky, je prevencí přetížení krční páteře. Zavěs je vhodnou variantou třícípého šátku či závěsů paže, které mohou přetížít krční páteř.

V rámci prezentace je krátké prezentační video.

Název: Vzácná onemocnění– nejen ergoterapeutická výzva

Autor: Mgr., Bc. Klára Šímová

Pracoviště: Rehabilitační oddělení Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.,
Krajská zdravotní a.s. Á-jem, Soukromé terapeutické centrum duševního
rozvoje a sebepoznání

Kontakt: klara.simova@kzcr.eu

Klíčová slova: vzácná onemocnění, ergoterapie, nemoc motýlích křídel

Abstrakt:

Vzácná onemocnění jsou různorodá skupina chorob s nízkou prevalencí v populaci. Tato onemocnění jsou život ohrožující nebo chronicky invalidizující se závažnými důsledky pro kvalitu života jedince. Problematika vzácných onemocnění se aktuálně dostává do popředí zájmu díky neustálým pokrokům v diferencíální diagnostice. Avšak žádná země sama nemá dostatek znalostí a možností pro řešení problematiky všech vzácných onemocnění. Diagnostika a multidisciplinární péče je soustředěna do vysoce specializovaných center pro vzácná onemocnění.

Stěžejní částí prezentace tvoří ukázka možností práce s pacientem s onemocněním motýlích křídel a jeho rodinou (neformálními pečujícími) formou kazuistiky (z autorčiny bakalářské práce), dále zamyšlení nad rolí ergoterapie v přístupu k vzácným onemocněním a také souhrn dosavadních zkušeností z praxe.

Citovaná literatura:

ŠÍMOVÁ, Klára. Možnosti ergoterapeutické intervence u dětských pacientů s nemocí motýlích křídel. 2019. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta, Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze. Vedoucí práce Krivošíková, Mária.

<https://www.vzacna-onemocneni.cz>

Název: Resilience u výkonnostních sportovců z pohledu ergoterapeuta

Autor: Bc. Lenka Ondrašíková, Mgr., Bc. Tereza Kopecká

Pracoviště: Lékařská fakulta Ostravské univerzity

Kontakt: l.ondrasikova@seznam.cz

Klíčová slova: Ergoterapie, základní modely ergoterapeutické praxe, výkonnostní sport, vliv zatížení na organismus člověka, běžné denní činnosti

Abstrakt:

Tato bakalářská práce se zabývá resiliencí u výkonnostních sportovců zejména na nástrahy běžného denního života. Cílem práce je zjistit míru resilience u výkonnostních sportovců v porovnání s běžnou populací v širším kontextu pole působnosti ergoterapeuta.

Práce je složena z teoretické a praktické části. Teoretická část charakterizuje vymezení oboru a základní ergoterapeutické modely, kompetence ergoterapeuta v rámci rehabilitace a také jeho roli v terapii u výkonnostních sportovců. Dále se teoretická část věnuje charakteristice výkonnostního sportu a jeho vlivu nejen na muskuloskeletální soustavu a mentální stránku lidského bytí, ale také na běžný denní život a popisu pojmu resilience.

Praktická část pomocí nestandardizovaného anketního šetření vlastní konstrukce hodnotí, jak jsou výkonnostní sportovci schopni reagovat na situace z každodenního života v porovnání s běžnou populací. Toto nestandardizované šetření se skládá z šesti oddílů týkajících se psychického a fyzického zdraví, úrovně nezávislosti a pracovních schopností, vztahů, domova, bydlení a prostředí a volného času a zábavy. Otázky jsou v této části práce koncipovány tak, aby na ně mohly odpovědět obě skupiny dotazovaných: výkonnostní sportovci i běžná populace.

Z výsledků šetření je patrné, že výkonnostní sportovci jsou resilientnější v některých oblastech života, a to zejména ve vyrovnávání se s neúspěchem a také vykazují lepší adaptaci na přicházející změny. Zároveň se však ukazuje, že výkonnostní sport se v souvislosti některých činností a běžných denních aktivit stává limitujícím.

Název: SPOT Prague – smysluplné zapojení do studentských aktivit

Autor: Mgr. Eliška Rotbartová, Mgr. Klára Šťastná

Pracoviště: Organizace SPOT Prague z. s.; 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy

Kontakt:

Klíčová slova: ergoterapie, Mini SPOT, studentský spolek

Abstrakt:

SPOT Prague je spolek studentů ergoterapie z 1.LF UK, který vznikl pod záštitou SPOTEurope. Spolek funguje od roku 2019 a od té doby má stále více členů napříč všemi ročníky bakalářského i magisterského studia ergoterapie. Přináší studentům možnost zapojit se do mezinárodní spolupráce, školních aktivit a různých dalších akcí. Studenti si mohou na vlastní kůži vyzkoušet propagaci a prezentování oboru ergoterapie široké veřejnosti, organizování různých projektů a akcí jako je ErgoHost – setkání s. Jedná se o přednášky odborníků (nejen z oboru ergoterapie) pořádané spolkem. Výhodou participace a podílení se na činnosti spolku je možnost učit se novým dovednostem v oblastech managementu, koordinace projektů nebo také seberozvoje.

Jedním z úspěchů spolku byla rovněž aktivní spolupráce při organizaci studentské sekce COTEC-ENOTHE kongresu. Členové spolku pracují na sociálních sítích, aby zajistili co největší prezentaci oboru a svých aktivit. Ty propagují i ve fakultním časopise a pomáhají tak prosazovat svou ergoterapeutickou identitu mezi ostatními zdravotnickými profesemi. Participace studentů v rámci spolku znamená také sdílení studentských zážitků, úspěchů i strastí a možnost udržovat tak rovnováhu v aktivitách.

Grantová afiliace: Příspěvek na konferenci je napsán v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu, č. grantu: 260500

POSTERY

Název posteru: Sexualita SCI – výsledky dotazníkového šetření

Autor: Mgr. Šárka Jelínková, Bc. Iva Hradilová

Pracoviště: Centrum Paraple

Abstrakt:

Centrum Paraple se dlouhodobě a intenzivně věnuje otázce sexuality lidí po poškození míchy. Vnímá jí jako běžnou součást života, a tak k práci s klienty na této oblasti přistupuje. Proto abychom věděli jak a v čem lidi po poškození míchy podpořit v prožívání vlastní sexuality, rozhodli jsme se podrobně zjistit jaké situace a problémy tyto lidé řeší. Pro získání dat byla využita metoda s prvky kvantitativního výzkumu. Nástrojem pro získání komplexních informací byl strukturovaný dotazník.

Dotazníkové šetření probíhalo v období 8/2021-12/2021. Zúčastnilo se ho celkem 100 respondentů z toho 73 mužů, 26 žen a jeden respondent si nepřál udat pohlaví. Procentuální zastoupení odpovídá rozložení pohlaví lidí SCI v České republice, tak jak bylo publikováno v roce 2017 (Kříž et al 2017). Sběr dat probíhal online formou pomocí sociálních sítí a webových stránek Centra Paraple. Dotazník byl rozdělen do více oblastí. Konkrétně zahrnoval oblasti zabývajícími se obecnými údaji, partnerskou anamnézou, sexuální anamnézou, hodnocení informovanosti a vztahu handicapu k sexuální aktivitě.

Výsledky šetření dávají odpovědi na otázky, jak s oblastí sexuality pracovat dále, tak abychom mohli co nejvíce podpořit lidi s poškozením míchy v jejím prožívání. Výsledky však přináší i spousty otázek a zamyšlení k diskusi. Za velmi alarmující pak patří jistě odpověď na otázku: „Konzultoval/a jste oblast sexuality s nějakým odborníkem?“, ta byla ve 43% negativní, tedy 43 respondentů udává, že nikdy nekonzultovali s odborníkem či si to nevybavují.

Výsledky budou uveřejněny v rámci posteru na setkání spinálních jednotek a dále publikovány.

Citovaná literatura:

Kriz J, Kulakovska M, Davidova H, Silova M and Kobesova A. Incidence of acute spinal cord injury in the Czech Republic: a prospective epidemiological study 2006–2015. *Spinal Cord* 2017; 1-5

Název posteru: **Vznik nových českých rozšířených manuálů pro standardizované testy hodnotící funkci horních končetin**

Autor: Mgr. Kateřina Rybářová^{1,2}, Mgr. Bc. Jitka Sýkorová^{1,3}, Mgr. Marianna Vavříková¹, Bc. Olga Nováková, M.Sc.¹, Bc. Zuzana Rodová, M.Sc.^{1,4}, Bc. Aneta Křivánková¹, Bc. Mária Krivošíková, M.Sc.^{1,2}, Mgr. Daniela Čmielová¹, Mgr. Eliška Rotbartová¹, Mgr. Lucie Markovcová¹, doc. MUDr. Yvona Angerová, MBA, Ph.D.¹

Pracoviště: 1 - Klinika rehabilitačního lékařství, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
2 - Klinika rehabilitace a tělovýchovného lékařství, 2. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Fakultní nemocnice Motol
3 - Fakulta biomedicínského inženýrství, České vysoké učení technické v Praze
4 - Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

Kontakt: katerina.rybarova@lf1.cuni.cz

Klíčová slova: standardizovaný test, funkce horních končetin, Devítikolíkový test, Purdue Pegboard Test, Box and Block Test, český jazyk, manuál

Abstrakt:

Úvod:

Ergoterapeuti v praxi často využívají k hodnocení funkce horních končetin standardizovaný Devítikolíkový test (NHPT), Purdue Pegboard Test (PPT) a Box and Block Test (BBT). Tyto testy vyžadují striktní dodržování pravidel jejich administrace. Dosud však chyběly české verze jejich manuálů obsahující české slovní instrukce pro testovanou osobu. Cílem tohoto projektu proto bylo vytvořit české manuály ke třem zmíněným testům.

Použité metody:

Instrukce uvedené v manuálech či člancích obsahujících normativní data pro NHPT, PPT a BBT byly metodou zpětného překladu přeloženy do češtiny. Na tvorbě českých verzí instrukcí se podílel tým ergoterapeutů. Ty byly následně vyzkoušeny na deseti studentkách ergoterapie v rámci předběžné studie inter-rater reliability. Na základě analýzy procesu testování a porovnání příčin odlišného hodnocení výsledků testování napříč všemi třemi standardizovanými testy bylo provedeno dotazníkové šetření, které potvrdilo, že ergoterapeuti v praxi skutečně často reagují zcela odlišně na totožné situace (např. odraz kolíků od zásobníku v NHPT). Proto byla zahájena tvorba nových doplňujících pravidel k NHPT, PPT i BBT, jejichž cílem bylo maximálně sjednotit způsob reagování na nejrůznější situace vznikající během testování včetně způsobu vyhodnocení.

Výsledky:

Byly publikovány české rozšířené verze manuálů pro NHPT, PPT i BBT. Obsahují nová pravidla pro sjednocení způsobu administrace zmíněných testů s využitím tří ihned za sebou jdoucích pokusů jednotlivých subtestů. Jsou volně ke stažení na webových stránkách <https://rehabilitace.lf1.cuni.cz/publikacni-cinnost-uvod> společně se zvukovými nahrávkami slovních instrukcí.

Závěr:

Ergoterapeuti v ČR mají možnost provádět NHPT, PPT i BBT jednotně napříč všemi pracovišti. Je nutné stanovit inter-rater reliabilitu na zdravé populaci i na populaci osob s různou disabilitou.

Dedikace: Projekt byl realizován v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu, projekt č. 260500.

DĚKUJEME SPONZORŮM

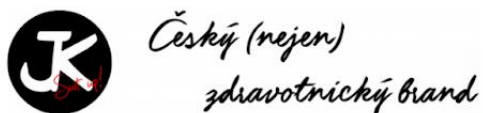
GENERÁLNÍ SPONZOR

ottobock.

HLAVNÍ SPONZOR

VEDLEJŠÍ SPONZOŘI

**Recenzovaný sborník příspěvků z odborné konference
České asociace ergoterapeutů
„Rodina a neformální pečující“**

Vydává ČAE ČR, Albertov 2049/7, 128 00 Praha 2

e-mail: info@ergoterapie.org

IČO: 62348451

ISBN 978-80-905252-9-0

